

Randers Kommune

10

Kvalitetsstandard for aflastning for voksne

Vedtaget af byrådet den XX

Kvalitetsstandard for aflastning for voksne:

Hvordan læser jeg denne kvalitetsstandard?

På de første sider i kvalitetsstandarden kan du læse om, hvad formålet med støtten er, hvem der er i målgruppen, og hvad støtten kan bestå af. På den måde kan du danne dig et foreløbigt overblik over, hvilke støttemuligheder, vi kan samarbejde med dig omkring.

Dernæst kan du læse om, hvordan du kan søge om støtte, hvordan vi behandler din henvendelse, og hvordan vi sammen med dig følger op på støtten. Til sidst kan du finde lovgrundlaget for kvalitetsstandarden.

Når du har læst kvalitetsstandarden, står du måske tilbage med nogle spørgsmål, som du ikke kan finde svar på i kvalitetsstandarden. Disse spørgsmål kan du stille til en sagsbehandler i Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri, som vil hjælpe dig med at besvare dine spørgsmål og forstå indholdet af kvalitetsstandarden.

Hvad er formålet med en kvalitetsstandard?

Kvalitetsstandarden er et supplement til den gældende lovgivning og Ankestyrelsens praksis, og en måde at forventningsafstemme med dig om graden af den støtte, som vi kan tilbyde dig. Kvalitetsstandarden beskriver kommunens serviceniveau, det vil sige, hvad der vil være gældende i de fleste situationer. Standarden understøtter dermed, at du og dine medborgere får samme muligheder for at modtage støtte. Det er dog vigtigt, at være opmærksom på, at de konkrete afgørelser altid skal bero på et individuelt skøn, og dermed tage afsæt i dine forudsætninger og behov.

Det er en fælles opgave at finde den rette støtte til dig

I Randers Kommune vægter vi dialogen med dig højt. Dette betyder, at vi inddrager dig i den proces, der leder op til, at der træffes en afgørelse om, hvorvidt du *kan* få støtte og omfanget af den støtte, du kan få. Her er det vigtigt, at du er opmærksom på, at du har en aktiv rolle i at hjælpe til med, at din sag oplyses bedst muligt, sådan at du får den støtte, som passer bedst til dine behov. Det betyder, at du skal hjælpe sagsbehandleren fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri, med at "komme hele vejen" rundt om dine behov.

Når vi samarbejder med dig om støtte, gør vi det med udgangspunkt i serviceloven. Serviceloven bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Formålet med støtten er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig, for at klare sig selv, eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Her er det også vigtigt at nævne for dig, at afgørelser efter serviceloven altid skal træffes på baggrund af både faglige og økonomiske hensyn.

Vi inddrager også andre aktører for sikre en tidlig og helhedsorienteret indsats

Vi prioriterer forebyggende indsatser højt, da en tidlig indsats kan bidrage til, at de udfordringer du står over for ikke vokser sig større, men at der tilrettelægges et forløb, sådan at du får støtte til dine udfordringer og det sker på en helhedsorienteret måde.

Det betyder, at når du samarbejder med en sagsbehandler fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri, sker det altid med baggrund i din samlede livssituation. Det betyder, at du også kan opleve, at:

- Sagsbehandleren fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri vil foreslå at inddrage andre relevante aktører, for at sikre den helhedsorienterede sagsbehandling
- Sagsbehandleren fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri måske også vil fortælle dig om indsatser i andre kvalitetsstandarder, som beskriver andre støttemuligheder.

Udkast

<p>Hvor mange kvalitetsstandarder er der på voksenområdet</p>	<p>Socialområdet har i alt 10 kvalitetsstandarder på voksenområdet, som omhandler følgende former for støtte i serviceloven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dagtilbud - Beskyttet beskæftigelse • Dagtilbud - Aktivitets- og samværstilbud • Støtte til afklarende samtaler, gruppebaserede og individuel tidsbegrænset råd- og vejledningsforløb samt mestringsvejledning efter servicelovens § 85 • Botilbud til voksne • Aflastning til voksne • Borgerstyret personlig assistance (BPA) • Ledsagerordning til voksne • Merudgifter til voksne • Specialundervisning for voksne • Social behandling for stofmisbrug <p>Denne kvalitetsstandard vedrører aflastning. Aflastning kan ske af hensyn til nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt til dig, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje, som ikke kan løses i eget hjem efter servicelovens § 84. Der kan også ydes aflastning i form af et midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107, hvis du eksempelvis har behov for støtte i en midlertidig periode eller for at afklare/undersøge, hvad dit behov for støtte er. I forhold til aflastning i form af et midlertidigt botilbud henvises til kvalitetsstandard om botilbud for voksne, hvor du kan læse mere om et midlertidigt botilbud. Denne kvalitetsstandard omhandler derfor alene aflastning efter servicelovens § 84. Sagsbehandleren fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri foretager en vurdering af, hvad formålet er med din aflastning, og på baggrund af formålet om aflastning skal ske efter servicelovens §§ 84 eller 107.</p> <p>Måske du har behov for støtte udover den form for støtte, som er beskrevet i lige netop denne kvalitetsstandard. Derfor vil du måske opleve, at når du kontakter os, vil vi også kigge på indsatser i andre kvalitetsstandarder sammen med dig, for at sikre at du får en samlet indsats, som imødegår dine behov.</p>
<p>Hvad er formålet med støtten?</p>	<p>Støttmulighederne i denne kvalitetsstandard tjener forskellige formål, alt efter om der er tale om afløsning og aflastning til næste pårørende eller akutaflastning:</p> <p>Formålet med <i>afløsning og aflastning</i> til nære pårørende er at sikre, at du forsat har mulighed for at passe en plejkrævende pårørende i eget hjem, eller sikre din plejkrævende pårørende tryghed i forbindelse med dit fravær.</p> <p>Formålet med <i>akutaflastning</i> er at sikre, at der ikke sker en forværring af din situation, når du i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje. Du tilbydes et tidsbegrænset ophold på et af socialrådets botilbud, hvor formålet er tilbagevenden til egen bolig.</p>
<p>Hvem omfatter denne støtte?</p>	<p><u>Aflastning af nære pårørende, jf. servicelovens § 84, stk.1.</u> Afløsning og aflastning gives til dig/jer som er forælder/forældre, ægtefælle eller anden nær pårørende, der passer en plejkrævende person med nedsat fysisk eller</p>

psykisk funktionsevne. Behovet for afløsning og aflastning skal være opstået på grund af din pårørendes funktionsnedsættelse, og aflastningen sker af hensyn til dig og eventuelt andre hjemmeboende medlemmer af familien.

Det er derfor dig, som forælder, ægtefælle eller nær pårørende, der er i målgruppen, og ikke din pårørende som sådan.

Hvis din pårørende modtager personlig og praktisk støtte og du er ansat af kommunen til at udføre disse opgaver (det vil sige, at du er selvudpeget hjælper efter servicelovens § 94), så kan der som udgangspunkt ikke ske afløsning og aflastning efter denne bestemmelse. Årsagen er, at hvis vi som kommune yder afløsning eller aflastning for de samme personlige og praktiske opgaver, som du aflønnes for som selvudpeget hjælper, så vil der være tale om en dobbeltkompensation af din pårørendes hjælpebehov, hvilket ikke er tilladt.

Akutaflastning, jf. servicelovens § 84, stk.2.

Akutaflastning er for dig, som har et særligt behov for omsorg og pleje i en midlertidig periode. Det kan eksempelvis være, hvis du er blevet udskrevet fra sygehuset og har behov for ekstra tilsyn de første par uger. Det kan også være fordi, du i en kortere periode har et akutbehov på grund af din funktionsnedsættelse og har brug for ekstra tilsyn og rammerne af et døgndækket botilbud, hvorefter du kan vende tilbage til din egen bolig.

Hvad kan støtten til mig bestå af?

Afløsning og aflastning af nære pårørende

Afløsning gives i hjemmet, hvor en afløser vil passe din pårørende. Vi yder som udgangspunkt ikke afløsning i hjemmet om natten. Hvis der er et behov om natten, så vil dette blive ydet som aflastning på et af socialområdets døgndækkede tilbud

Døgnaflastning ydes vi uden for hjemmet på et af socialområdets tilbud.

Døgnaflastning gives efter en konkret og individuel vurdering af din plejekrævende pårørendes behov, som en samlet mængde døgn, der skal dække et helt års aflastning. Døgnaflastning kan ske på både hverdage og i weekender. Den nærmere tilrettelæggelse af, hvornår aflastningen kan finde sted vil ske i et samarbejde mellem din pårørende, aflastningsstedet og dig.

Afløsning og aflastning gives til et eller flere specifikke formål, som der løbende følges op på. Formålet kan være:

- At tilgodese din pårørendes behov fra han/hun eventuelt kommer hjem fra et dagtilbud og indtil du kommer hjem fra arbejde, så du dermed har mulighed for at bevare din tilknytning til arbejdsmarkedet.
- At sikre dig tid til, at du kan udføre praktiske gøremål, hvis dette ikke er forenelige med pasning af din pårørende.
- At give andre former for afløsning ved konkrete og individuelle behov.

	<p>Du kan ikke frit vælge mellem afløsning eller døgnaflastning. Sagsbehandleren fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri foretager en konkret og individuel vurdering af, hvordan du som pårørende og hvordan din plejkrævende pårørendes behov bedst kan kompenseres.</p> <p><u>Akutaflastning</u></p> <p>Udgangspunktet ved akutaflastning er, at du tilbydes 14 dage, men opholdets længde vil altid blive fastsat ud fra en konkret og individuel vurdering.</p> <p>Akutaflastning af dig vil foregå i en bolig tilknyttet et af socialrådets døgndækkede botilbud. Boligen vil være fuldt møbleret og klar til indflytning.</p> <p>Vi sigter mod stabilisering af din situation via støtte fra personalet på det døgndækkede tilbud. Vi tilpasser støtten til dig individuelt i forhold til det midlertidige problem, der skal løses, for at du kan vende tilbage til egen bolig. Hvis dit akutte behov er af psykiatrisk karakter, så vil vi samarbejde med hospitalspsykiatrien om løsning af det problem, der er opstået.</p>
<p>Hvilke udgifter vil jeg have?</p>	<p>Ved døgnaflastning uden for hjemmet vil der være en egenbetaling for din pårørende, i forhold til eksempelvis kost, tøjvask og lignende, medmindre din pårørende modtager borgerstyret personlig assistance eller merudgifter efter servicelovens § 100.</p> <p>Egenbetaling fastsættes efter reglerne i bekendtgørelse for betaling af generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp. Du kan høre mere herom hos din sagsbehandler i Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri.</p>
<p>Hvem får jeg støtten fra?</p>	<p><u>Afløsning i hjemmet</u></p> <p>Hvis du selv har et forslag til en egnet afløser, så vil sagsbehandleren fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri undersøge, om vi kan godkende denne person. Når sagsbehandleren undersøger dette, vil han/hun indhente en straffeattest.</p> <p>Hvis personen kan godkendes, så vil denne blive ansat af kommunen, som afløser til din pårørende. Hvis du ikke har et forslag selv, vil sagsbehandleren være behjælpelig med at finde en egnet afløser.</p> <p>Døgnaflastning og akutaflastning leveres på et af socialrådets tilbud.</p>
<p>Hvordan behandler Randers Kommune min ansøgning/henvendelse?</p>	<p><u>Aflastning af nære pårørende</u></p> <p>Når vi modtager din ansøgning eller henvendelse, vil du blive kontaktet af en sagsbehandler fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri.</p> <p>Sagsbehandleren vurderer, om du som pårørende opfylder betingelserne for at blive aflastet. Sagsbehandleren har brug for, at du/I hjælper til med at få de nødvendige oplysninger frem om blandt andet din pårørendes funktionsniveau, og hvad behovet</p>

	<p>for aflastning er. Sagsbehandleren kan desuden have brug for at indhente oplysninger fra andre relevante parter. Det kan eksempelvis være læge, sygehus eller eventuelt en udtalelse fra din pårørendes mestringsvejleder.</p> <p>Randers Kommune foretager en konkret vurdering ud fra sagens oplysninger og du vil modtage en afgørelse med klagevejledning efter § 84, stk.1. Din pårørende vil blive tilbudt en handleplan efter servicelovens § 141. Sagsbehandleren laver handleplanen i samarbejde med din pårørende. Handleplanen indeholder en plan for støtten med konkrete mål og aftaler, som der i fællesskab følges op på.</p> <p><u>Akutaflastning</u></p> <p>Henvendelser eller ansøgninger om akutaflastning vil blive behandlet hurtigst muligt. Hvis du tilbydes en akutplads, så vil sagsbehandleren overlevere de væsentligste informationer til aflastningsstedet, og fremsende afgørelse og handleplan til dig snarest muligt derefter.</p>
<p>Hvornår kan jeg forvente svar på min ansøgning/henvendelse?</p>	<p>Byrådet i Randers Kommune har fastsat en sagsbehandlingsfrist på 8 uger for ansøgninger om aflastning efter servicelovens § 84, stk. 1 (Aflastning for nære pårørende)</p>
<p>Hvordan følges der op på, at den støtte, som jeg får, fortsat passer til mine behov?</p>	<p>Randers Kommune skal i følge servicelovens § 148, stk. 2, løbende følge den enkelte indsats for at sikre os, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Vi skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for støtte.</p> <p>Når du modtager støtte, har du pligt til at oplyse om ændringer, der kan have betydning for den støtte, du modtager. Dette fremgår af retssikkerhedslovens § 11, stk.2.</p> <p><u>Aflastning af nære pårørende</u></p> <p>Vi følger op på aflastningen over for dig som pårørende. Hvis din plejekrævende pårørende har sagt ja til en handleplan, vil opfølgning på aflastningsopholdet tage udgangspunkt i denne, hvor formålet og de fastsatte mål for indsatsen er beskrevet.</p> <p>Hvis det i forbindelse med opfølgning vurderes, at du som pårørende stadig har behov for afløsning eller døgnaflastning, udarbejdes en ny, tilpasset bevilling til dig.</p> <p><u>Akutaflastning</u></p> <p>Sagsbehandleren vil følge tæt op på akutaflastning af dig, hvor der tages hensyn til, at opholdets varighed er kort og dit behov er opstået akut. Opfølgning kan desuden ske ved, at akut-aflastningsstedet konstaterer ændringer i din udvikling. I disse situationer har aflastningsstedet pligt til at kontakte Socialområdet med henblik på en opfølgning.</p>

	<p>Hvis målene med din akutaflastning ikke er nået, skal der udarbejdes ny handleplan i samarbejde med dig på baggrund af opfølgningen. Handplanen skal tydeligt beskrive, hvordan der i næste periode arbejdes hen imod stabilisering af din situation samt tilbagevenden til din egen bolig.</p> <p><u>Fællesregler om opfølgning</u></p> <p>Sagsbehandlerens opfølgning kan føre til ophør af aflastningstilbud (dette vil i akutsager oftest betyde tilbagevenden til din egen bolig). Det kan også være, at akutaflastningen har vist, at du har behov for en anden form for støtte, som bedre tilgodeser enten dit eller din plejkrævende pårørendes behov for støtte.</p> <p>Når det i forbindelse med opfølgning vurderes, at målet med afløsningen eller aflastningen er opnået eller formålet er ophørt, afsluttes støtten. Der sendes en afgørelse til dig som pårørende eller dig som modtager akutaflastning.</p>
<p>Lovgrundlag</p>	<p>Serviceoven</p> <p>§ 84. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.</p> <p>Stk. 2. Kommunen kan tilbyde midlertidigt ophold til personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje.</p>

Ordforklaring

- Ankestyrelsens praksis: Ankestyrelsen træffer nogle afgørelser i sager, som de offentliggør, hvis de vurderer sagen er generel eller principiel. Disse afgørelser er bindende og sætter dermed en rettesnor for, hvordan kommuner efterfølgende skal behandle lignende sager.
- Funktionsniveau: Det siger noget om din evne til at håndtere forskellige opgaver eller situationer i din dagligdag. Det kan f.eks. dreje sig om påklædning eller madlavning, hvor der kan være fysiske forhold hos dig, som gør det svært for dig at håndtere det.
- Funktionsnedsættelse: Det siger noget om din evne til at mestre dine fysiske eller psykiske udfordringer, og hvordan de påvirker/begrænser dit hverdagsliv. Det kan f.eks. dreje sig om, at du kan have svært ved at skabe og fastholde relationer til andre; at du har svært ved at gå i gang med opgaver og gennemføre dem eller strukturere din hverdag og aktiviteter, eller at du har svært ved at færdes selvstændigt mm.
- Helhedsorienteret indsats: En indsats, som tager udgangspunkt i *hele* din situation og behov, og som tænker de forskellige indsatser, som du får, sammen.

- Skøn: I denne sammenhæng er skøn det samme som vurdering. Når vi har alle nødvendige oplysninger i en sag, så foretager sagsbehandleren et skøn/vurdering af, om betingelserne i loven er opfyldt.
- Vurdering: Når vi har alle nødvendige oplysninger i en sag, så foretager Myndighed et skøn/vurdering af, om betingelserne i loven er opfyldt.

Udkast